

Turbulence

O turbulencích jsme již vše neřešili původně rokem na našem serveru zveřejnili výborně zpracovaného a ještě od T. Zahrádky. Sváť však všechno není - důležitější a zásadnější je to, jak si poradit s jevem zvaným turbulence, se kterými Nabázaříme všechny další inspirativní a ještě autorem je John Sherman. Z anglického originálu přeložil Michal Komárek.

TÄ@m Ä@ paraÄ@utista se s turbulencÄ- jiÄ@ setkal. Zdaleka ne kaÄ@ dÄ@ vÅjak tuÄ@ Ä@e tento fenomÄ@n jiÄ@ zemÄ-ch s teplejÄ@m klimatem i smrtelnÄ@ nehody - bohuÄ@el i pÄ@tmi tandemovÄ@m skÄ;kÄ@nÄ-. NÄ@hodou jsem narazil na Johna Shermana (USPA I/E, master rigger, konstruktÄ@r, mnohonÄ@sobnÄ@ medailista v KD i RW, pilot a majitel firmy Jump Shack). TÄ@ebaÄ@e jsem si vÄ@dom, Ä@e tato postava nenÄ- nÄ@kterÄ@mi mladÅ@-mi skydivery vnÄ-mÄ@na pÄ@tÄ@-liÄ@m myslÄ-m, Ä@e se vyplatÄ- se s jeho nÄ@zory seznÄ@mit. Tohle je tedy zkrÄ@cenÄ@ verze, zcela minimÄ@lnÄ@ doplnÄ@nÄ@ o pÄ@jr m postÄ@tmechÄ-. Abych se pÄ@tiznal, vÄ@dycky jsem se domnÄ-val, Ä@e nejvÄ@hodnÄ@jÄ@- reÄ@im pro prÄ@let problematickou c zcela Å@zvypuÅ@tÄ@nÄ@â€œ nebrÄ@ dÄ@nÄ@ padÄ@k, John Sherman si ovÄ@jem myslÄ- nÄ@co jinÄ@ho a jeho zkuÅjenosti jsou opravdu nesrovnatelnÄ@...

Setkájte se s turbulencí - měříme během pro paraužitstu MINIMÁLNÁ š velmi skličující cíl zájmu. Měříme zkolabovat pzpůsobit nájhláška a neekanáž pár. Měříme se s ná- setkat také v jakékoli výhledce, nejnebezpečnější je ale pochopitelná v blízkosti země, protože čas na měření je probíhámu je tam nejkratší.

Pro porozumění problémů vznikajících díky turbulenci je třeba nejprve pochopit následující základní principy aerodynamiky. Princip, kterým drží padák typu kábelu (stejnou jako letadlo) ve vzduchu je vlastně rozdíl tlaků. Kábel pohybující se vpřed rozděluje vzduch na ten, který proudí nad jeho horní stranou a ten, který proudí pod ním. Protože vzduch proudí cípem nad horním povrchem kábelu musí urazit delší cestu v důsledku tvaru profilu kábelu, generuje tak nad horním povrchem kábelu podtlak.

S rostoucím - vzdáleností od povrchu se charakteristiky proudění měnily, až nakonec proudění vzniklo bez prostřednictví rychlosti proudění vzduchu na povrchu nemělo vliv na výstrahy teprve v blízkosti trupu letadla, když bylo relativně blízko trupu, jen podél nebo v zatáčce. Vrstvou vzduchu kolem profilu se křivka tlaku změnila a pokud je z něj jakýkoliv důvod odtržení vzduchu od profilu, to za následek ztráty vzduchu.

Tyto zájváry a skutečnosti, které nejvíc vztahují se na kávový dle generuje krátce párovou etanom, nám kávovou vrstvou zesílily, když se blíží kávovou etanom. Proč? Vzduch proudem nad kávovým dlem musí urazit delší cestu rozhozenou mnohem delší - než ten, který ide pod nám.

V $\text{\AA}$ jdňom p $\text{\AA}^{\text{TM}}$ -padě, to neznamená, že by paražutisté měli sváčky v turbulenci padat! To by nebylo. Zdánlivě ale, že optimální letová konfigurace je s $\text{\AA}^{\text{TM}}$ -diálem ve stejném poloze jako p $\text{\AA}^{\text{TM}}$ otevřený, tedy způsob letu, který by měl pomocí hrozícího ztráty vztah.

Å~eknÃ>me tedy, Å¾e vÃ¡jÃ; vrchlÃ-k pÅ™i kontaktu s turbulencÃ- Å•steÅ•ne nebo zkolabuje. Co dÃ>lat, aby se vrchlÃ-k naplnil co nejrychleji? PÅ™itÃ;hnÃ>te Å™Ã-diÅ•ky pÅ™ibliÅ¾nÄ> stejnÄ>, jako kdyÅ¾ jsou zabrzdÄ>ny pÅ™i otevÅ™enÃ- - a je jedno, na jakÃ©m typu vrchlÃ-ku skÃ;jÃ;ete.

OstatnÄ> turbulencÃ- se musÃ-me vÃ¡jÃ¾nÄ> zabÃ½vat jen v blÃ-zkosti zemÄ>. Pokud vrchlÃ-k zkolabuje ve 300 metrech vÃ½hnic hroznÃ©ho se nedÃ>je - opÃ;tnÃ© naplnÄ>nÃ- rozhodnÄ> nezabere vÃ-c Ä•asu (a vÃ½Å;ky) neÅ¾ normÃ;jnÃ- otevÅ™enÃ-.

ObvyklÃ; doporuÄ•enÃ-, jako prolnout turbulentnÃ- oblast se staÅ¾enÃ½mi pÅ™edenÃ-mi volnÃ½mi konci, nedÃ;jvajÃ- z hlediska aerodynamiky Å¾dnÄ½ smysl, ovÃ;jem to nejlepÅ;jÃ-, co lze udÃ>lat je vyhnout se problematickÃ½m oblastem. KaÅ¾dÃ½ student napÅ™Ã-klad vÃ-, Å¾e nemÃ;j pÅ™istÃ;jvat bezprostÃ;ednÄ> za budovy nebo stromy, kdo si ale uvÃ;domÃ-, Å¾e pro v horkÃ©m dni i oblast po vÃ;tru od rozpruhlenÃ© betonovÃ© ranveje? Pokud pÅ™istÃ;jte mimo letiÅ;tÄ>, Ä•asto bezdÄ>ky do na zÃ;jtrnou stranu kopce - tedy do oblasti, kde mÅ¬Å¾eme Ä•ekat turbulentnÃ- proudÄ>nÃ- - protoÅ¾e sklon terÃ©nu nenÃ; vÃ½Å;ky vidÃ>t. Pomoci naopak mÅ¬Å¾e pÅ™istÃ;jnÃ- do stÃ-nu vrhanÃ©ho mraky, mÅ-sto na sluncem osvÃ-cenÃ© mÅ-sto.

ZnaÄ•nou roli mÅ¬Å¾e sehrÃ;jt i vÃ½bÄ>r vrchlÃ-ku. MnozÃ- instruktoÅ™i pÅ™esvÄ>dÄ•ujÃ- svÃ© svÄ>Å™ence, Å¾e velkÃ½ automaticky bezpeÄ•nÃ;jÃ;jÃ- a ani se nanamÃ;jhajÃ- prostudovat si technickÃ© Ä°daje, ve kterÃ½ch vÃ½robce obvykle pÅ™es specifikuje optimÃ;jnÃ- zatÃ-Å¾enÃ- vrchlÃ-ku. PÅ™Ã-liÅ;j velkÃ½ vrchlÃ-k mÅ¬Å¾e za jistÃ½ch okolnostÃ- pÅ™estavovat stojan jako pÅ™Ã-liÅ;j malÃ½.